

Гаврилова Н. В.

канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ІНФОКОМУНІКАЦІЙНОЇ СФЕРИ

Розвиток інфокомунікаційного простору надає можливість активно співпрацювати державному та приватному сектору, владі та бізнесу, що є дуже важливим у сучасному динамічному середовищі.

Розвиток інфокомунікаційної сфери в країні та впровадження новітніх технологій в усі сфери суспільного життя, діяльність органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування, бізнесу, домогосподарств розглядаються як пріоритетні напрямки державної політики. Ринок інфокомунікаційних технологій перебуває в стані активного становлення та повинен стати основою для учасників у побудові інформаційного суспільства в Україні.

На думку І.В. Дульської попри увагу держави до вирішення проблем е-урядування в Україні, значні обсяги фінансових ресурсів, які держава спрямовує на ці цілі, заходи усіх гілок влади часто залишаються фрагментарними, недостатньо системними і результативними. Це підтверджує відставання країни по ряду міжнародних рейтингів, особливо щодо тих її частин, які характеризують роль держави як у процесі створення необхідних умов цифровізації, так і її використання [1].

Інфокомунікаційний зв'язок активно підтримують всі суб'єкти соціально-економічної системи, адже вона значною мірою сприяє підвищенню інтенсивності суспільного виробництва, рівня добробуту, якості життя. Але, у цьому процесі найвагомішу функцію виконує держава, оскільки активно впроваджуючи, регулюючи та захищаючи держава сприяє налагодженню більш ефективної взаємодії між своїми підрозділами, з громадянами, бізнесом, а також забезпечує інноваційний розвиток базових галузей економіки. Однак оцінити реальний обсяг витрат громадян, бізнесу та держави за усіма рівнями дуже складно, оскільки рівень оприлюднення інформації дуже низький [4].

Погоджуюємось з думкою І.В. Дульською, що питома вага витрат держави через центральні органи виконавчої влади, які безпосередньо працюють в інфокомунікаційному середовищі, є незначними. Особливо в порівнянні з центральними органами виконавчої влади, які відповідають за сектори, що мають пріоритетне бюджетне фінансування – охорона здоров'я, освіта, культура, аграрний та інфраструктурний сектори (таблиця 1).

Таблиця 1 - Витрати Державного бюджету України на інфокомунікаційну сферу у 2017 -2019 рр.

Отримувач	Витрати, млн. грн.		
	2017	2018	2019
Державний бюджет, з нього	841402,8	991930,7	1112130,0
Державне агентство з питань е-урядування	249,0	151,5	48,4
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	61,6	97,3	86,6
Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації	2027,9	2338,5	2925,4
Міністерство інформаційної політики	261,8	862,1	5456,4
Міністерство культури	4282,8	6420,8	6989,8
Державний комітет телебачення і радіомовлення	1473,5	863,0	1097,9
Нацрада з питань телебачення і радіомовлення	47,6	104,9	124,9
Державне агентство з питань кіно	516,0	520,7	521,2
Український інститут національної пам'яті	26,7	62,9	127,3
Державна спеціальна служба транспорту	498,0	564,7	801,3
Міністерство аграрної політики та продовольства	9442,3	12075,7	13858,1
Міністерство інфраструктури	916,9	3234,4	3050,6
Державне агентство інфраструктурних проектів	2,0	10,6	2106,6
Державна служба з питань геодезії, картографії та кадастру	1108,8	1902,3	1705,3

Джерело: [1].

Інфокомунікаційна сфера протягом наступного десятиліття має сприяти зростанню ВВП більш ніж в два рази, оскільки нові технології починають становити велику частку ринку. Найбільші обсяги витрат будуть припадати на телекомунікаційні технології та нові технології [3].

Частка витрат на технології безпеки нового покоління також буде продовжувати зростати. Не зважаючи на тенденцію швидкого зростання інфокомунікаційних технологій, виникає ряд питань, пов'язаних зі складністю їх впровадження. Серед основних бар'єрів варто виділити: високі витрати на розробку нових технологій, проблеми у сфері кібербезпеки, відсутність необхідної інфраструктури або погано налагоджені зв'язки між її елементами, незрілість та непередбачуваність деяких технологій, відсутність або недосконалість законодавчої бази для регулювання процесів, пов'язаних із застосуванням інфокомунікаційних технологій (наприклад, блокчейн) [2].

Очікувана користь від застосування інфокомунікаційних технологій у виробничому процесі та повсякденному житті передбачає: збільшення ефективності обробки «великих» даних, оптимізацію виробничих процесів та їх автоматизацію, перехід від традиційних датацентрів до централізованих хмарних аналогів, збільшення обчислювального потенціалу сучасних суперкомп'ютерів, нові можливості для створення пристроїв «розумного» будинку, підключення до мережі важкодоступних регіонів, збільшення ємності носіїв інформації і зниження вартості зберігання даних [2].

За прогнозами аналітичних компаній, найбільшим буде ринок технологій штучного інтелекту. За даними аналітичного моделювання, проведеного McKinsey Global Institute наприкінці 2018 року, штучний інтелект може здійснити додатковий внесок у щорічне зростання ВВП на 1,2% протягом як мінімум наступного десятиріччя. До 2030 року штучний інтелект може забезпечити додаткову глобальну економічну активність у розмірі \$13 трлн, що призведе до збільшення його повсюдного вкладу в усі галузі поряд із впровадженням інших перетворюючих технологій. Нині вклад технологій штучного інтелекту у світовий ВВП становить близько \$1 трлн [2].

Аналітики також припускають, що близько 70% компаній у всьому світі запровадять принаймні одну форму штучного інтелекту до 2030 року в рамках масштабування своєї діяльності, а значна частина великих підприємств буде використовувати повний спектр існуючих інновацій для посилення діючих напрямів бізнесу.

Отже, розвиток інноваційної діяльності є одним із найважливіших системних факторів підвищення рівня конкурентоспроможності економіки та національної безпеки держави. Інфокомунікаційні технології відіграють у цьому випадку особливу роль.

Література:

1. Дульська І.В. Бюджетне забезпечення цифровізації у рамках е-урядування в Україні. *Економіка і прогнозування*, 2019, №1. С. 51-69.

2. Писаренко Т.В., Кваша Т.К., Рожкова Л.В. Стан інноваційної діяльності та діяльності у сфері трансферу технологій в Україні у 2018 році. *Аналітична довідка*. Київ, УкрІНТІ, 2019р. 80с.

3. Стратегія сталого розвитку України 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/Laws/show/5/2015#Text>

4. Яценко М.С. Інфокомунікації як чинник соціально-економічного та науковотехнічного розвитку України та її регіонів у контексті розбудови інформаційного суспільства. *Економіка: реалії часу*, 2012, №1(2). С. 143 – 146.